

Juni 2025

INFORMATION OM 4. ÅRS AFSLUTTENDE EKSAMENSFORLØB
OG VEJLEDNING TIL UDARBEJDELSE AF EKSAMINATIONSGRUNDLAGET v.7

DEN AFSLUTTENDE TEORETISKE OG KLINISKE EKSAMEN

VED

EFT-INSTITUTTET

INDHOLD:

Læringsmål for den afsluttende eksamen	s. 2
Eksamensforløbets indhold og målsætning	s. 3
Eksamensforløbets opbygning	s. 4
Opstart på 5.undervisningsmodul	s. 4
Terapiforløbet	s. 5
Supervision	s. 5
Vejledning	s. 6
Den afsluttende teoretiske og kliniske eksamen	s. 6
Case-beskrivelsen	s. 7
Den filmede sekvens	s. 8
Det kommenterede transskript	s. 8
Den mundtlige eksamination	s. 9
Vejledning til udarbejdelse af det skriftlige eksaminationsgrundlag	s. 10
Vejledning til fænomenologisk beskrivelse	s. 11
Aflevering af eksaminationsgrundlaget	s. 12

Ret til ændringer forbeholdes

Den 4-årige uddannelse til psykoterapeut ved EFT-instituttet afsluttes med et eksamensforløb, der strækker sig over de sidste 6 måneder. Forløbet afsluttes med en eksamen, som vurderes ud fra 7-trinsskalaen. Når eksamen er bestået, giver det ret til at benytte sig af titlen: Eksamineret psykoterapeut fra EFT-instituttet.

Læringsmål for den afsluttende eksamen:

Målet for den afsluttende teoretiske og kliniske eksamen ved EFT-instituttet er

- at den studerende viser sin evne til at reflektere over sig selv og egen praksis som psykoterapeut
- at den studerende viser, at han/hun er i stand til at møde sin klient empatisk og kontaktfuld
- at den studerende demonstrerer sin evne til at anvende teorien relevant og til at argumentere for sin brug af den pågældende teori
- at den studerende på en nuanceret og reflekteret måde er i stand til at danne hypoteser samt forholde sig fleksibelt til disse
- at den studerende, ved den mundtlige drøftelse med eksaminator og censor, er i stand til at forholde sig fleksibelt og reflekteret til egen ageren og praksis m.h.t. ressourcer og udviklingsområder og kan indgå i en dialog, der fokuserer på såvel brugen af teori som på den studerendes personlige og faglige fremtræden

For at kunne indgå i eksamensforløbet skal følgende betingelser være opfyldt:

- At den studerende går på 4. år af EFT-instituttets psykoterapeutiske uddannelse
- At den studerendes fravær er mindre end eller lig med 20 % i det hidtidige uddannelsesforløb
- At den studerende selv finder en klient, som ønsker at indgå i eksamensforløbet

Eksamensforløbets indhold og målsætning

EFT-instituttets afsluttende eksamensforløb består af et forløb, der strækker sig over 6 måneder og afsluttes med en mundtlig eksamination/faglig drøftelse mellem den studerende, eksaminator og ekstern censor på baggrund af et skriftligt eksaminationsgrundlag og en videosekvens fra et terapeutisk forløb, hvor den studerende gennemfører en terapi med en klient.

Formålet med eksamensforløbet er at sikre, at den studerende har tilegnet sig de teoretiske og terapeutiske kompetencer, relationelle såvel som metodiske og refleksive, som er forudsætningen for at virke som terapeut på et emotions-fokuseret grundlag.

Den studerende skal i forløbet vise at hun/han kan

- beskrive fænomenologiske data;
- adskille fænomenologi, analyse og fortolkning
- reflektere over egen praksis
- perspektivere det terapeutiske forløb ud fra grundlæggende teori
- redegøre for almene psykoterapeutiske forhold
- redegøre for valg af metodisk tilgang
- redegøre for interventioner og effekten heraf i det terapeutiske rum
- redegøre for muligheder og begrænsninger forbundet med psykoterapeutisk arbejde
- demonstrere sin etiske sans og etiske bevidsthed

Eksamensforløbets opbygning

Eksamensforløbet indebærer

- Deltagelse i eksamensforløbets opstart på 4.årets femte undervisningsmodul (senest ½ år inden den mundtlige eksamination).
- Gennemførelse af et terapiforløb på 8-12 sessioner med en 'fremmed' klient, som den studerende selv har ansvar for at skaffe
- Videoptagelse af hele eller dele af terapiforløbet, hvoraf den studerende udvælger 10 sammenhængende minutter, som fremvises ved den mundtlige eksamination
- Deltagelse i eksamensforløbets supervisions- og vejledningsforløb iflg. undervisningsplanen
- Udarbejdelse og aflevering af et skriftligt eksaminationsgrundlag ('Case-beskrivelse' af det terapeutiske forløb og 'Kommenteret transskript' af det udvalgte 10 minutters videoklip)
- Mundtlig eksamination

Uddybning af de enkelte punkter:

Opstart på 5. undervisningsmodul:

Har til formål at give de studerende generel og specifik information om det forestående forløb. De studerende får mulighed for at stille spørgsmål og være i dialog med vejleder/eksaminator og supervisor omkring de til forløbet hørende elementer.

Det gennemgås, hvorledes supervision og vejledning er tænkt m.h.t. indhold og proces. Holdet opdeles i to supervisions- og vejledningsgrupper.

Der informeres om kriterier og krav i forbindelse med kontakt og kontrakt med eksamensklient.

Eksamensforløb og eksamensform gennemgås.

Terapiforløbet:

Den studerende er selv ansvarlig for at finde en klient, som vil acceptere de givne og særlige vilkår, der er forbundet med at være eksamensklient.

Der skal udarbejdes en kontrakt mellem eksamensklienten og den studerende, hvori det præciseres

- at terapeuten er studerende og at terapiforløbet danner grundlag for den studerendes afsluttende eksamensopgave
- at forløbet optages på video, dels mhp. at understøtte den studerendes læreproces og dels mhp. at den studerende udvælger en 10 minutters sekvens til fremvisning ved den mundtlige eksamination
- at klienten ikke får adgang til at se hverken det skriftlige eller det filmede materiale
- at det skriftlige materiale anonymiseres, behandles og opbevares som fortroligt materiale
- at det filmede materiale slettes efter den mundtlige eksamination
- at den studerende har tavshedspligt
- at den studerende bringer terapien op i supervision og i eksamenssituation, hvor alle deltagende også er underlagt tavshedspligt.

Hvis klienten skulle afbryde eller ytre ønske om at afbryde forløbet inden den 8. session, bør den studerende straks kontakte vejleder.

Supervision:

Det er obligatorisk, at den studerende modtager supervision på det terapiforløb, som danner grundlag for eksamen.

Formålet med supervisionen er, at den studerende får mulighed for at reflektere over dels egen praksis, dels de medstuderendes praksis med henblik på at kvalificere terapiforløbet m.h.t. såvel forståelse af de fænomenologiske og dynamiske forhold, der gør sig gældende, og de terapeutiske interventioner, der anvendes, som af hvad der er på spil for hhv. klient og terapeut og mellem klient og terapeut i givne øjeblikke i den terapeutiske relation.

Det er en forudsætning for at blive eksamineret, at den studerende har været til stede min. 80 % af supervisionstiden og forholdt sig aktivt og deltagende.

Vejledning:

Vejledningen er tilrettelagt således, at de studerende i gruppevejledningen kan tage spørgsmål op, som vedrører udfærdigelsen af det skriftlige materiale – case-beskrivelsen og det kommenterede transskript (af den udvalgte 10 minutters videosekvens fra terapiforløbet).

Der vejledes i opbygningen af det skriftlige materiale, efter de studerendes behov.

Vejledningen er dialogorienteret og lægger op til fælles refleksion.

Vejleder er som hovedregel eksaminator.

Der kan dog forekomme undtagelser, da eksaminator ikke må have haft eksaminanden i individuel terapi. Skulle det således være tilfældet, at en studerende har gået i individuel terapi hos vejleder, tildeles denne studerende en anden eksaminator.

Supervisor og vejleder drøfter ikke de studerendes processer med hinanden under forløbet – dette for at sikre en vis neutralitet mellem vejleder/eksaminator og de studerende.

Vi anbefaler de studerende at bruge hinanden som sparringspartnere undervejs såvel i skriveprocessen som i drøftelse og udvælgelse af den 10 minutters videosekvens, der skal vises til eksamen.

Den afsluttende teoretiske og kliniske eksamen:

Eksamen består af tre dele, som alle indgår i den samlede afsluttende karakter:

- En skriftlig case-beskrivelse og et kommenteret transskript;
- En filmet terapisekvens på 10 minutter (de ti minutter, der er blevet transskriberet og kommenteret skriftligt). Denne filmede sekvens vises til eksamen, og
- En mundtlig drøftelse/eksamination af 45 minutters varighed inkl. den filmet terapisekvens – i alt 1 time inkl. votering, karaktergivning og feedback.

Uddybning af kravene til de enkelte punkter:

Case-beskrivelsen:

En skriftlig redegørelse på max. 25 normalsider. Case-beskrivelsen består af en beskrivelse, refleksion og teoretisk stillingtagen til og perspektivering af det terapiforløb, som eksamen bygger på.

- En normalside er lig 2400 enheder.
Opgavens omfang må således være på **max 60.000 enheder**, ekskl. forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, eventuelle fod- eller slutnoter og eventuelle bilag. 2400 enheder er fx 40 linjer à 60 anslag (dvs. inkl. bogstaver, tegn og mellemrum)
- Gode råd:
 - Sørg for, at din opgave fremstår overskuelig og læsevenlig
 - Vær konsekvent: marker ord og afsnit på samme måde gennem hele opgaven
 - Sæt eventuelt fra begyndelsen af din opgave op, så en side på skærmen er en normalside, så du har et overblik over, hvor meget din tekst fylder. (Anvend word-funktionen 'ordtælling')
 - Vælg en læsevenlig skrifttype, skriftstørrelse og linjeafstand.
 - Din brødtekst bør ikke være for bred. Hvis linjelængden er for stor, dvs. hvis teksten er sat op med for bred spaltebredde, bliver opgaven svær at læse. Hav ikke mere end 50-60 enheder på din linje.
- Referencer/litteraturhenvisninger angives:
 - I teksten: (Spinelli, 2008, s. 56);
 - I litteraturlisten: Spinelli, Ernesto, *Eksistentiel psykoterapi i praksis*, 2008, Hans Reitzels Forlag, København.

Den filmede sekvens:

- Det anbefales at den studerende optager hele terapiforløbet og herfra vælger en sekvens af 10 minutters varighed, som skal medbringes og vises ved den mundtlige eksamen.
- Den studerendes valg af sekvens skal afspejle et fokuspunkt i terapiforløbet, som beskrives i case-beskrivelsen, f.eks. en intervention, et eksempel på kontakt eller en nøgleepisode. Det er vigtigt at være opmærksom på, at
- Lyd- og billedkvaliteten skal være i orden – dvs. seeren skal kunne se og høre både dig og klienten.
- Det er vigtigt, at du vælger en sekvens, som viser dig i terapeutisk funktion. Husk at sekvensen ikke skal vise den perfekte præstation. Det er snarere vigtigt, at sekvensen viser, at du er i stand til at forholde dig kontaktfuld og konstruktiv i situationen.

Det kommenterede transskript:

Transskriptet består af en ordret skriftlig gengivelse suppleret med den studerendes kommentarer. Transskriptet bør desuden indeholde en kort indledning, der angiver dels din begrundelse for valget af sekvens, dels konteksten for det øjeblik, der fremstilles, samt en kort afslutning, der angiver situationens afslutning.

- Transskriptet udarbejdes på A4 papir, som inddeles i 2 søjler:
 - I den 1. søjle nedskrives (transskriberes) den verbale dialog ordret, som den udspiller sig mellem klient og terapeut.

Non-verbal kommunikation (kropssprog) og fx betydningsfulde pauser beskrives i samme søjle men i parentes og med kursiv skrift, således at det for læseren er nemt at skelne fra den verbale dialog.
 - I den 2. søjle kommenterer du udvalgte passager i transskriptet. Dvs. personlige reaktioner og refleksioner og/eller teoretisk metodiske refleksioner, som du enten havde undervejs i terapien eller efterfølgende. Det er vigtigt at huske på, at dette skal være kortfattet, i stikordsform.

Grafisk skal de 2 søjler "følges ad", så man som læser kan forstå sammenhængene.

Den mundtlige eksamination:

- Foruden den studerende, eksaminator og censor er de øvrige studerende fra supervisions- og vejledningsgruppen også tilstede.
- Eksaminationen ledes af eksaminator og censor.

Den studerende vil indledningsvist blive bedt om, at præsentere sin klient, ligesom den studerende har mulighed for selv at fremdrage, hvad de især er optaget af i forhold til terapiforløbet. I den efterfølgende drøftelse inddrages såvel de ti minutters videosekvens som det skriftlige eksaminationsgrundlag.

Der lægges i eksaminationen vægt på den studerendes observationer og refleksioner over egen terapeutiske praksis i rollen som terapeut, herunder kontakten med klienten, samt metodiske og teoretiske overvejelser og argumentationer.

- Efter den mundtlige eksamination voterer eksaminator og censor og derefter gives en samlet karakterer for den skriftlige og mundtlige præstation.

Eksaminationen forløber over 45 minutter. Herefter voterer eksaminator og censor, hvorefter den studerende får bedømmelsen og feedback på eksaminationen.

Feedbacksamtalen efter den mundtlige eksamination vil blive optaget på lyd med henblik på at sikre kvalitet og etik i eksaminationsprocessen. Lydoptagelsen er en forudsætning for at den studerende kan få mundtlig feedback. Den studerende vil forud for eksamen blive bedt om at skrive under på en samtykkeerklæring.

Ved bedømmelsen anvendes 7-skalaen (i overensstemmelse med de tværministerielle kvalitetskriterier).

Ved karakterfastlæggelsen vægtes den studerendes terapeutiske kompetencer, sådan som hun/han har evnet at formidle disse i hhv. det skriftlige eksaminationsgrundlag og den mundtlige eksamination. Se endvidere læringsmålene (s.1).

Studerende, der modtager karakteren 2 eller derover, har bestået eksamen og får udstedt et eksamensbevis, hvoraf det fremgår, at hun/han nu er Eksamineret psykoterapeut fra EFT-instituttet.

Vejledning til udarbejdelse af det skriftlige eksaminationsgrundlag

I case-beskrivelsen – den skriftlige redegørelse for det terapeutiske forløb - skal den studerende demonstrere sin evne til at reflektere over sig selv som terapeut, sin evne til at redegøre og argumentere for sine valg af teori, metode og interventioner og sin evne til at omsætte overvejelser til praksis – og praksis til yderligere refleksioner. Det er af betydning, at den studerende kan forholde sig nuanceret til såvel klienten, sig selv og processen, og til terapiens etiske aspekter.

(Se endvidere ”Læringsmål” s.2 og punkterne under ”Den studerende skal i forløbet vise.” s.3)

Nedenstående fokuspunkter skal forstås som inspiration, snarere end som en disposition, der nødvendigvis skal følges.

Vejledende fokuspunkter i den skriftlige redegørelse:

- a. Indledende beskrivelse;
 - Kortfattet præsentation af klienten.
Vær her opmærksom på dine valg m.h.t. indsamling af information. Hvad spørger du om hvornår? Hvad er dine intentioner?
 - Klientens egen præsentation af sin problemstilling og anledning til at gå i terapi.
 - Dine personlige og faglige reaktioner og refleksioner og eventuelt begyndende hypoteser omkring klientens problematik og over hvilken hjælp du vil kunne yde i forhold hertil.
 - Kontrakt – ramme, betaling, frekvens m.v.
- b. Faglige hypoteser ud fra dit teoretiske grundlag samt overvejelser om terapiens retning og mål
 - Hvordan udvikler dine hypoteser sig undervejs?
 - Hvilke teoretiske og metodiske overvejelser og valg gør du dig undervejs?
- c. Terapiens forløb
 - Beskriv processen og de problematikker og temaer, som har været fremtrædende
 - Beskriv samspillet og relationen mellem dig og klienten.

d. Nøgleepisode, problemstilling eller fokusområde

- Vælg en episode, en problemstilling eller et fokusområde, som du finder særlig relevant eller betydningsfuldt. Måske et "vendepunkt" i terapien, et relationsmønster, en indsigt eller en erkendelse, en problemstilling omkring din konkrete terapeutiske væren og ageren. Fordyb dig i dette fænomen og undersøg det nærmere. Hvad var det centrale efter din opfattelse? Hvilken betydning havde det for klienten (i terapien) og/eller for din terapeutiske ageren (i terapien). Hvilken udvikling var der omkring fænomenet i løbet af terapien? Hvilken indsigt fik klienten i dette fænomen?
- Brug her din evne til at reflektere, beskrive fænomenologisk, demonstrer din evne til at anvende teori og metode relevant og nuanceret.

e. Afsluttende overvejelser og selvrefleksion

- Vurder her dit udbytte af denne læringsproces

Hvad har du fået ud af det? Hvad har du lært? Reflekter over dine valg af teori og metode i forhold til din klient og i forhold til dig selv som terapeut. Hvad var gavnligt/brugbart? Hvordan ser du det? Hvad er det positive udbytte? Hvor løb du panden mod en mur/gik i stå/kom ikke igennem/kontaktafbrydelse? Hvordan forstår du det – og hvad kan du lære af det? Hvad har du lært om dig selv i rollen som terapeut?

f. Litteraturliste/referencer og evt. Bilag

Vejledning til fænomenologisk beskrivelse

At kunne beskrive sine oplevelser med en klient på en klar, sammenhængende, overskuelig og forståelig måde er grundlæggende for en god case-beskrivelse/redegørelse. Al brug af teori bygger på det fænomenologisk beskrevne.

For at kunne gøre det, er det afgørende, at du holder de to perspektiver adskilte – dit eget og klientens. Reelt kan du kun se tingene ud fra dit eget perspektiv, men som terapeut er det din opgave at forsøge at leve dig ind i klientens verden, sådan som den ser ud for klienten. Du kan ikke vide, hvad der foregår inde i klienten, men du sanser de ting, klienten udtrykker og fortolker dem ud fra dit eget perspektiv for at kunne handle/reagere på dem.

Din fortolkning kan være udtryk for en større eller mindre grad af indlevelse. Men det er afgørende, at du holder de to perspektiver adskilt. Du kan kun skrive ud fra dit eget perspektiv, samtidig med at du hele tiden er nødt til at inkludere klientens – sådan som du ser det.

Det er ligeledes afgørende, at du i din beskrivelse skelner klart mellem det du sanser (inklusive det du hører klienten fortælle) og det du fortolker - dvs. resten. Det sansede er det fænomenologiske dataplan, som begrunder og synliggør din oplevelse og fortolkning.

Læseren skal konkret kunne sanse grundlaget for din fortolkning for at kunne vurdere den.

Det sansede og det oplevede er ligeledes det, som skal belyses og bringes ind i den teoretiske forståelsesramme du bruger.

Og så skal det nævnes, at det naturligvis ikke er muligt indenfor opgavens rammer, at *alle* dine fænomenologiske observationer i hver enkelt session beskrives lige nuanceret og detaljeret. Du skal demonstrere din evne til at gøre det ved at gå i dybden i udvalgte passager og ved at illustrere det undervejs.

Aflevering af eksaminationsgrundlaget

Den skriftlige case-beskrivelse og det kommenterede transskript af videosekvensen afleveres senest på tidspunktet for deadline på kontoret på EFT-instituttet i 3 papireksemplarer (til eksaminator, censor og arkiv) og i en elektronisk fremsendt udgave (til EFT-instituttets digitale arkiv).

På såvel case-beskrivelsens som det kommenterede transskripts forside skal følgende anføres:

Afsluttende teoretisk og klinisk eksamen ved EFT-instituttet, København

Case-beskrivelse/Transskript

Fulde navn

Måned og år for eksaminationen

Navn på supervisor

Navn på vejleder/eksaminator

Navn på censor

Case-beskrivelsens omfang: Antal enheder (dvs. antal anslag inkl. bogstaver, tegn og mellemrum) – ekskl. forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, eventuelle fod- eller slutnoter og eventuelle bilag.